

vlade, da se stanovitna zaprtija méj tacih tujih dežel vpelje, ki so gnezdo goveje kuge. — Ker je centralni odbor to uže učinil, je s tem predlog metliške podružnice rešen. Ko dr. Bleiweis v imenu centralnega odbora nasvet stavi, naj se po predlogu podružnice metliške gosp. Jan. Barle-tu, nadučitelju v Podzemelji, za marljivo podučevanje šolske mladine v kmetijstvu in v kmetijstvo spadajočih prirodnopisnih nauk, — gosp. Matiju Deutschmanu, posestniku v gorenji Loki, za umno sadje- in gozdorejo podeli častna diploma, in zbor pritrdi temu predlogu, je bila vrsta podružničnih poročil rešena.

Odbornik g. Lasnik v daljšem poročilu razlaga zgodovino gospodarstva na družbinem vrtu na spodnjih Poljanah, iz katere je razvidno, da skor zmirom je to gospodarstvo v rokah bilo kakega odbornika centralnega odbora, ki je po potrebi najemal delavce za sadje-rejo, murvorejo in različne skušnje kmetijske. Tako naj tudi vprihodnje ostane — nasvetuje gosp. Lasnik v imenu odborovem — da dva ali trije gospodje iz centralnega odbora imajo nadzorstvo gospodarstva na družbinem vrtu, gosp. Skale pa, ki tu stanuje, se naprosi, da v dogovoru z njimi izvršuje dotična opravila. — Zbor brez ugovora pritrdi predlogu.

Odbornik dr. Poklukar poroča v nadrobnem govoru, da centralni odbor namerava, od časa do časa kako loterijo osnovati, pri kateri bi dobitki bili kmetijske mašine, sadno drevje, semena, živina itd. in to vse, da se nekako živahno gibanje vzbudi med kmetovalci in osebno še med udi družbe kmetijske, ki bi nekako pravico imeli do brezplačnih srečk. Konečno stavi dr. Poklukar predlog: naj zbor dá nalog centralnemu odboru, da priprave prične za take loterije. — Gospod Dolenec toplo podpira ta predlog iz ugodnih skušinj, ki jih podružnica vipavska ima iz dveh enacij, se ve da manjših loterij, ki ji je zadnja leta napravila v Vipavi. — Ko predsednik Wurzbach še dodá, da letos pričeti s to loterijo ne bi ugodno bilo zato, ker uže dve drugi dobrodelni loteriji se letos vršite, je bil predlog dr. Poklukarjev sprejet.

Odbornik gospod Seunig poroča, da je družba kmetijska od sl. ministerstva kmetijstva dobila nalog, nadomestovati nekdanjo c. kr. deželno konjerejsko komisijo. Ker je stvar velike važnosti, se je odbor obrnil do vseh družih kmetijskih družeb, da pozvé, kaj one mislijo o tej seji. Ker po odborovem mnenji načrt, ki ga je naredila gališka družba najbolj varuje neodvisnost družbe nasproti žebčarskemu uradu, pa družbo varuje tudi stroškov, zato nasvetuje g. Seunig, naj zbor pooblasti centralni odbor, da v smislu gališke družbe pogodbo sklene s c. k. ministerstvom kmetijstva o sprejemu konjerejskih opravil in da odsek za živinorejo, ki uže zdaj v centralnem odboru posluje, prevzame ona opravila. — Vladni zastopnik pl. Fladung zagovarja po dopisu ministerskem ustanovitev posebnega odseka za konjerejo, — dr. Poklukar pa misli, da je prvo to, da družba z ministerstvom ukrene pogodbo, in dr. Bleiweis dodaja, da današnji občni zbor vsled §. 37. družbinih pravil ne more ustanoviti posebnega konjerejskega odseka, ker to bila bi prememba družbinih pravil. — Pri glasovanju se sprejme predlog g. Seuniga.

Dr. Poklukar zagovarja potem 7. točko današnjega programa, namreč da se postava stvari za razdelitev sapašnikov in uravnavo menjalnih zemljišč na Kranjskem. Sapašniki na Kranjskem merijo blizu 300.000 oralov; ko bi bili med posamesne posestnike razdeljeni in obdelani, donašali bi vsako leto gotovo pol milijona gold. dohodkov. Zato stavi dr. Poklukar predlog, naj se centralnemu odboru nalaga, da

z vsemi postavnimi sredstvi dela na to, da se dožene razdelitev sapašnikov na Kranjskem.

(Konec prihodnjič.)

Sajenike bék (Korbweiden)

ponuja grajščak pl. Rom v Kannstattu na Virtemberskem po nizki ceni: 8 sort jih našteva v svojem razglasu, med katerimi se nahaja tudi „salix pentandra“ za močvirni svet (für Moorböden). Več sort skupaj za prve poskušnje se pošiljajo po pošti (5 kil) za 5 mark. Pošiljatvi priloži grajščina tudi poduk zasajanja in obdelovanja bék. Naročnik naj napiše svojo addresso na tanko.

Prijateljem sadjereje!

Blíža se zopet spomlad in z njo oni čas, ki Vas opominja, da mesta, koja so izpraznila stara in onemogla sadna drevesa, nadomestite z drugimi mladimi čvrstimi, ki bodo Vam in Vašim potomcem v korist in veselje. In kaj je lepšega, kaj koristnejšega, kakor lep sadni vrt krog hiše in pri hiši? Ako bi kedo izmed častitih bralcev „Novic“ hotel tej svoji želji ustreči, naroči naj si iz moje drevesnice takoj omenjenih drevesic. Lahko se dobí še jabelčnih drevesc od 7—9 let, češpljevih od 3—4 let, orehovih 3 leta, divjega kostanja (kacih 350 dreves) od 8—9 let starih — razen tega še breskev, in mareličnih drevesic — in vse to prav po nizki ceni. — Hvale tu ne izrekam nobene o njih, kajti „dobro blago se samo hvali“. Sezite toraj po njih Vi prijatelji sadjereje!

Jožef Jarc, posestnik.

Medvodami 17. februarija.

Kdor gozdnega semena potrebuje,

ga ponuja pridelovalnica gospoda A. Grünwalda v Wiener-Neustadtu, kjer se dobí seme borovca, jelke, mecesna, smreke itd., 50 kil od 20—100 gold. Vse to seme je lanski pridelek, in trgovec g. A. Grünwald je porok zato, da vse njegovo seme gotovo in hitro kalí.

Strašansko neumno!

Kakor graški „Volksblatt“ pripoveduje, je hotel neki hlapec v Kajnaški dolini gornjega (nemškega) Štajarskega ušivemu volu uši pregnati s tem, da ga je po vsem životu s petrolejem namazal in potem zažgal, češ, da bode tako uši posmodil. Mahoma je stal vol ves v plamenu in hlev je bil v nevarnosti zgoreti, ako bi ne bili ljudje prihiteli na pomoč požar gasiti. Uboga žival je v 48 urah potem poginila. — Ljudje imajo petrolej veliko preveč za nedolžno stvar, ki pa je vendar silno nevarna, kakor pričajo mnogotere skušnje. O tej hlapčevi neumnosti ni vredno le besedo izgubiti, al svariti moramo zopet in zopet naše gospodarje, naj nikoli ne namažejo kake grintove živine naenkrat po celem životu s petrolejem, če nočejo živini s tem mazilom bolj škodovati, kakor koristiti.

Moji tički.

V tej samoti

Me nihče ne moti.

Le moji tički so, ki mi velikokrat čas krajšajo, sosebno če ima kdo tako privajene, kakor jaz. Ti tički so senice; tudi strnadom in šinkovcem potrebam, al tem le po tleh, za senice imam napravljeno polico pred oknom, kamor se shajajo na kosilo in južino;

al kaj govorim od kosila in južine, celi dan neprenehoma hočejo jesti. Tu vidim, koliko leto in dan pokončajo ti tički gosenic in drugih škodljivih mrčesov. Lepo jih je gledati na bližnjem drevesu, kedar čakajo, da odprem okno in jim posujem. Kakor lepo rumene bruške, da se vejice šibijo po njimi, po 20, po 30 in še več, čakajo in se usujejo na polico, kedar jim dajem jesti, pomolim roko, in kar iz roke mi jemljejo; pa ne samo na oknu, ampak tudi pred vežo. Kakor se pokažem iz veže, že frčijo okoli mene, okoli glave, in moram se odkupiti, moram vedno kaj pri sebi imeti; ko grem v cerkev, me spremijo do vrat, tam jim še enkrat dam, in hitro, ko se vrata odpro, so že spet pred cerkvijo, pomolim jim roko in hitro vsak svoj del odnese. „Star sem že, pa nisem še nikdar kaj tacega videl“ — mi je rekel neki berač, ko je videl tičke mi na roko sedati in iz rok jemati. Tudi v hosti, daleč od doma, sem pomolil roko, in priletela mi je seničica na roko.

Pa tudi tički postanejo zbirljivi, kakor kaki kujevi otroci. Včasih je dober oves, rajši imajo bučno seme, najrajši orehova jedrca. In tako se je večkrat zgodilo, ko sem pomolil roko, in ponudil bučno seme, je ena tička vzela bučno seme, a ga proč vrgla, ter me gledala, češ, daj mi kaj boljšega. To se pozimi godi. Na spomlad se razkropijo, ter grejo gnjezdit po daljnem gaju, le kaka dva ali tri pari gnjezdijo v obližji. Ti mi zvesti ostanejo, kamor koli grem po vrtu, so že za menoj. Sosebno lansko leto je bila ena babica prav silna, dan za dnevom sem ji moral dajati jedrca, ko je pitala — ni mi odlegla, tako da sem bil včasih že hud nad njo. Al koliko je bilo moje veselje, ko jih speljeta, in na drevo pred okno pripeljeta — cel šop — kako cvrčanje, ko bi bil vsak raji pred drugim kaj dobil v lačni želodček; dal sem jim na polico drobno zrezanih jedrc, hitro sta jih stara pospravila in pometala mladim v odprte kljunčke.

Tako mi delajo moji tički veselje, in mi čas kratijo pozimi in po leti. Zraven tega mi drevje tako osnažijo gosenic, žužkov in drugih mrčesov, da bi najbolj marljivi vrtnar bolje ne opravil. In zdaj tudi otroci in odraseni v svojih hišah nastavljajo jim na okna, ne kletke za vlovit, kakor poprej, ampak kakor pri meni vidijo, devajo jim na okna peške*) ali kaj drugega, kar taki tički ljubijo.

Niso pa vedno nad oknom, odletijo za kaj časa, ter se zopet povrnejo, in zdaj kako kljuvanje in tolčenje nad okni, da je kaj. In če bi jim ne hotel dati, ker so moji prijatli, moram jim dati zaradi nadležnosti. Ko jih za prvo silo potolažim, potem prijazno po drevji skakljajo, čivkajo in pojo — vse je živo. — Al na enkrat postane velika tihota, ni ga nobenega ne slišati ne videti. Kam ste šli moji ljubi tički? kam ste se poskrili? zakaj ste tako hitro utihnili? kaj ste videli? Vem, kaj je vzrok. Lačni kregulj se je kakor blisk med tropo zakadil, niso ga o pravem času zapazili, bilo je megleno, drugokrat ga že od daleč zagledajo, eden začivkne, razumijo ga vsi, kaj pomeni in vsi se še o pravem času poskrijejo ter vtihnijo. Al zdaj so bili vsi „pri malci“, vsak je imel kaj, ali bučno seme, ali orehovo jedrce ali samo oves, vsi so bili zamišljeni; toraj niso nevarnega sovražnika zapazili o pravem času, in oh! prijetnega pevčka, ljubega privajenega tička, ki se mi je tolikrat na roke vsedel, ki mi je tolikrat potrkal na okno, tega ljubega tička je stisnil lačni kregulj v ostre kremplje, začivkal je še enkrat, al tisti trenutek je ropar ž njim odletel v bližnji gaj — večerjat. Žalujem, jezim se nad divjim roparjem, ne bi

ga bil dal mojega tička za pet kron — ali kaj mi pomaga moja jeza? Rečem sam pri sebi: Bog je vsvaril tudi roparja, in mu ni odločil za večerjo repe ali korenja, kakor zajcu, ampak meso, in to si poišče, kjer more, kaj on mara zato, da jaz tičke tako rad imam! P.

Znanstvene stvari.

Zapisnik 44. odborove seje Matice Slovenske

v Ljubljani 5. svečana 1879.

Pričujoči v tej seji so bili poleg predsednika dr. J. Bleiweisa gospodje: dr. Jarc, Kržič, Klun, Marn, Močnik, dr. Poklukar, Praprotnik kot zapisnikar, Robič, Souvan, Stegnar, Tomšič, Vilhar, dr. Zupanec in Zupančič.

Ko predsednik sklepčnost odborovo konstatira in se zapisnik zadnje odborove seje odobri, poroča tajnik: da je Matici zadnji čas pristopilo 37 novih udov, katere odboru po imenu naznanja; odbor sprejme vse; dalje poroča tajnik, da je dionička tiskarna iz Zagreba Matici poslala 675 iztisov „Hrvatske slovnice za Slovence“, ki jo je spisal profesor Franjo Marn v Zagrebu. Račun za tisek in papir znaša za 700 iztisov 221 gold. 70 kr. Ker ta slovnica, kakor slovnica česka, je vsled §. 1. Matičinih pravil tiskana za prodaj, zato nasvetuje tajnik, naj Matica poplača tiskovne stroške in knjigo na svojo korist tako dolgo prodaja, da so stroški tiska in vezanja poplačani, čez to povračilo ostali iztiski pa se potem izročijo pisatelju v last. — Odbor sprejme tajnikov predlog in „slovnici hrvatski“, ki se v pisarni Matičini dobiva, določi ceno na 60 kr.;

tajnik bere pismo gosp. Dav. Trstenjaka, v katerem se za naslov častnega člana zahvaluje in Matici svoje najnovejše delo: „slovanščina v romanščini“ daruje, kar odbor radosten na znanje vzame.

Odbor zdajci določuje nagrado gosp. pisateljem, ki so sodelovali pri knjigah, katere je lani Matica na svetlo dala, in ki so se za nagrado oglasili. — Pri tej priliki poroča tajnik, da se knjige za 1878. leto ravno kar zdaj drugi pot razpošiljajo in želi, da bi se prihodnjemu občnemu zboru predložil nasvet, naj dovoli, da — gledé na teškoče, ki jih večkratno razpošiljanje knjig prizadeva pisarni Matičini v Ljubljani in poverjenikom na deželi, vrh tega pa tudi gledé na precejšnje večje stroške — se pridrži prejšnje enkratno razpošiljanje knjig koncem vsacega leta. Po nadrobni razpravi sklene odbor s tem predlogom stopiti pred prihodnji občni zbor.

O prošnjah, katere odboru za darovanje Matičinih knjig dobajajo od več strani in posebno šolskih, sklene odbor načelno, da vse takošne prošnje se vsako leto skupno rešijo proti koncu šolskega leta.

Odbornik Robič poroča v imenu gospodarskega odseka, da je natanko pregledaval in preiskaval vse Matičine zapisnike in knjige in pri tem preiskavanju našel, da Matici dolgujejo razni udje in poverjeniki, ustanovniki in letniki nekdanji in sedanji, umrli in živi blizo do 9000 gold.; ker mnogo tega dolga se ne bo moglo iztirjati, marsikaj pa vendar še rešiti Matičini blagajnici, zato nasvetuje gosp. L. Robič, naj se voli odsek peterih odbornikov, ki njegovo poročilo prevdajo in potem konečne predloge stavijo. Odbor je pritrdil temu predlogu in bili so v nasvetovani odsek voljeni gospodje dr. Zupanec, Vilhar, Klun, dr. Po-

*) Hvale vreden zgled!